

Súd: Okresný súd Martin  
Spisová značka: 16C/77/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714214253  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Brašková  
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714214253.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Michaelou Braškovou v právnej veci žalobcu : Orange Slovensko a.s., sídlo : Metodova 8, Bratislava, IČO : 35 697 270, právne zastúpeného : Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, sídlo : Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, IČO : 35 855 673 proti žalovanému : W. P., A.. : XX.XX.XXXX, W. : X. XXX, P., právne zastúpeného : JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, sídlo AK : Dobrovičova 13, Bratislava o zaplatenie 180 Eur s príslušenstvom takto

### rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy právneho zastúpenia vo výške 293,85 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

### odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.10.2014 domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, v ktorom by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 180,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 26.04.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 79,62 eur do 15 dní od doručenia platobného rozkazu. Ak súd nevydá platobný rozkaz, alebo platobný rozkaz bude zrušený navrhol, aby súd vydal rozsudok, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 180,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 26.04.2013 do zaplatenia a trovy konania vo výške stanovenej súdom, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo svojom návrhu žalobca uviedol, že so žalovaným uzavrel Zmluvu č. Y., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. Uviedol, že v zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá umožňuje žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytnuté žalobcom. SIM karte bolo pridelené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXX. Uviedol, že žalobca pri uzavretí Dodatku k Zmluve č. Y. odpredal žalovanému mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky NOKIA Lumia 710 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou 180 eur. Uviedol, že pri určení výšky zmluvnej pokuty zohľadnil výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá. Uviedol, že zohľadnil časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Uviedol, že má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 2012/12-2013/02 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve č. Y. časť práva a povinnosti podniku a účastníka je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 180 eur. Uviedol, že žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 11.04.2013 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich

úhradu v dodatočnej lehote. Uviedol že žalovaný na pokus o pokonávku reagoval úhradou pohľadávky za neuhradené služby vo výške 89,66 eur, pričom zmluvnú pokutu neuhradil.

Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 28.04.2015, ktoré vykonal v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu. Žalobca a právny zástupca žalobcu prevzali predvolanie na pojednávanie spolu s poučením o právach a povinnostiach v konaní pred súdom. Svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 24.04.2015.

Na predmetnom pojednávaní žalovaný uviedol, že s návrhom žalobcu nesúhlasí a to kvôli tomu, že suma, ktorú si uplatňuje je pre neho veľkou sumou. Uviedol, že niektoré faktúry nezaplatil načas, niektoré zaplatil načas, bol nezamestnaný, nemal peňažné prostriedky. Presne si nepamätá, kedy tie faktúry, ktoré neboli zaplatené boli splatné a kedy ich uhradil. Väčšinou to bolo tak, že faktúry zaplatil ob mesiac. Uviedol, že pri uzatváraní zmluvy predložil občiansky preukaz a iný doklad o jeho totožnosti. Čo sa týka samotného dodatku k zmluve, tento podpísal, avšak ho nečítal. Uviedol, že nebol oboznámený zo strany žalobcu, čo je predmetom zmluvy, nebol z jeho strany poučený ohľadom zmluvnej pokuty. Uviedol, že si bol vedomý, že žalobcovi dlží 89,66 eur. Uviedol, že si nepamätá, kedy žalobcovi uhradil dlžnú sumu 89,66 eur. Uviedol, že to bolo maximálne do dvoch mesiacov.

Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z titulu zmluvy č. Y.. Majú za to, že žalobcom formulovaná zmluvná pokuta uvedená v zmluve je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Je neprimerane vysoká, ukracuje spotrebiteľa. Táto zmluvná pokuta nezohľadňuje čas omeškania, teda závažnosť porušenia povinnosti zo strany žalovaného a teda nezohľadňuje uplynutie času a teda nejakú tu amortizáciu mobilného zariadenia. Takto formulovaná zmluvná pokuta, neobstojí, pričom predmetnú zmluvnú pokutu už súdy na Slovensku vyhlásili za neprijateľnú podmienku a preto je navrhovateľ povinný v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka zdržať sa používania takejto zmluvnej podmienky so všetkými spotrebiteľmi. Z týchto dôvodov žiadal, aby súd návrh zamietol a priznal žalovanému trovy konania. Právny zástupca žalovaného ďalej uviedol, že žalobca si uplatňuje zmluvnú pokutu z titulu porušenia nejakej povinnosti. Uviedol, že majú za to, že medzi žalobcom a žalovaným, čo sa týka mobilného zariadenia bola kúpna zmluva a napriek tomu, že bola uzavretá kúpna zmluva za zvýhodnenú cenu, napr. aj 1 Euro, nemôže si žalobca uplatňovať zmluvnú pokutu za porušenie niečoho, čo vlastne ani porušenie nemohlo byť, keďže kúpna zmluva predstavuje riadny záväzok, ktorý bol naplnený tým, že žalobca odovzdal mobilné zariadenie žalovanému a žalovaný zaplatil kúpnu cenu za toto zariadenie, čiže nemožno odvodzovať zmluvnú pokutu za niečo, čo nie je porušením povinnosti. Takéto uplatňovanie je v rozpore so zákonom resp. obchádzanie zákona a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Uviedol, že majú za to, že aj keď teda žalobca poskytol za zvýhodnenú cenu mobilné zariadenie, ako bola trhovú cenu, je to iba predmetom jeho obchodnej politiky marketingovej a nemôže prenášať svoje riziko na tretie osoby, teda na žalovaných. Čo sa týka samotného dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré je uvedené v dodatku k zmluve o poskytovaní služieb, uviedol, že majú za to, že tento dodatok je písaný menším písmom ako sú podstatné obsahové časti zmluvy a toto je zase neprijateľná podmienka podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré uvádzajú explicitne neprijateľné podmienky, čiže nemôže žalobca odvodzovať teda nejaké svoje právo z neplatne dojednanej nejakej doložky k zmluve o pripojení a keďže aj keby nebola samotná zmluva neplatná, tak dodatok je určite neplatný, pretože porušuje ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a teda aj samotné dojednanie o zmluvnej pokute je neplatné pre nedodržanie písomnej formy. Preto žiadal z týchto všetkých dôvodov, aby súd návrh zamietol a zaviazal žalobcu nahradiť im trovy konania.

Súd vo veci ďalej vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi pripojenými do spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobca so žalovaným uzavrel Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. Y. dňa 17.08.2012, Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb č Y. zo dňa 17.08.2012, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetných zmlúv žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo pridelené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Žalobca pri uzavretí Dodatku k zmluve o pripojení odpredal žalovanému mobilný telefón/mobilné telekomunikačné zariadenie značky Nokia Lumia 710 za cenu 90,- eur, pričom predajná cena bola 270 eur. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období od 12/2012 do 02/2013, porušil zmluvné povinnosti, s

tým, že je v zmysle Dodatku k Zmluve A 6458753 povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 180 eur. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 11.04.2013 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu zmluvnej pokuty a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku reagoval tak, že uhradil pohľadávky za neuhradené služby vo výške 89,66 eur, pričom zmluvnú pokutu neuhradil. Žalobca si v návrhu zároveň uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami - Článok 11 bod 11.14, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 26.04.2013.

Podľa Článku 1 bod 1.1 Všeobecných podmienok je žalobca na základe Zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a v rozsahu všeobecného povolenia a individuálnych povolení vydaných Telekomunikačným úradom Slovenskej republiky podnikom oprávneným poskytovať siete a služby elektronických komunikácií v pridelených frekvenčných pásmach. Žalobca je zmluvnou stranou v zmluve o poskytovaní verejných služieb uzavretej s účastníkom.

Podľa Článku 5 bod 5.1 písm. b/ Všeobecných podmienok okrem iných oprávnení upravených v týchto všeobecných podmienkach, resp. v zákone, má žalobca právo na úhradu ceny poskytnutej služby, administratívnych a iných poplatkov podľa cenníka, ako aj súm, k zaplateniu ktorých v prospech tretích osôb prostredníctvom spoločnosti Orange sa účastník zaviazal prejavom svojej vôle stanoveným spôsobom, napr. zbierky, produkty tretích osôb poskytované prostredníctvom spoločnosti Orange (iné služby), v lehote splatnosti podľa článku 11, bod 11.8. týchto Všeobecných podmienok.

Podľa Článku 6 bod 6.2 písm. b/ Všeobecných podmienok okrem povinností upravených v týchto Všeobecných podmienkach je Účastník povinný platiť cenu za poskytnuté Služby podľa zmluvy a podľa cenníka, ako aj cenu za iné služby až na základe predloženia faktúry v súlade s ustanovením článku 11 bod 11.8. týchto Všeobecných podmienok.

Podľa Článku 11 bod 11.14 Všeobecných podmienok žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej ceny účastníkovi poskytnutej alebo účastníkom požadovanej služby za každý deň omeškania až do jej zaplatenia, ak je účastníkom právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške.

Podľa ust. § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon o elektronických komunikáciách“) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia §44 ods. 2 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2, b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o 1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania, 2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi, 3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46, 4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb, 5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby, 6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení, c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2, d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby, e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby, f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií

na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami, g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nespĺnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb, h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75, i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia §43 ods. 12 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa odseku 3 cit. zákonného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa odseku 4 cit. zákonného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. A6458753 dňa 17.08.2012, Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A6458753 dňa 17.08.2012, ktorých neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. Uvedené boli uzavreté podľa Zákona o elektronických komunikáciách. Uvedené zmluvy súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný ju podpísal ako fyzická osoba nepodnikateľ s uvedením trvalého pobytu, rodného čísla, čísla občianskeho preukazu, a teda v predmetnom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Podmienky poskytovania služieb podľa zmlúv sú upravené vo Všeobecných podmienkach k zmluve.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 180 eur spolu s príslušenstvom :

Podľa Článku 2 bod 2.5 písm. a) Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj záväzok voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku ( a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník je povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku) alebo podľa písm. b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3. Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez porušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 180 eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre druhú časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti ( pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti ) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete a v menovateli číslo 6. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol.

Procesnému súdu je známe, že rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb žalobcu o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu

Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné). Vyššie uvedené je zrejme aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa ustanovenia §544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia §544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré podľa písm. k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je zároveň aj sankciou. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľa zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť za porušenie povinností uvedených v zmluve o poskytovaní verejných služieb resp. v dodatku k zmluve. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách o poskytovaní verejných služieb, poškodzujú spotrebiteľa. Zmluvy o poskytovaní verejných služieb patria k spotrebiteľským zmluvám. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednanie o zmluvnej pokute. Spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

Žalovaný v tomto zmluvnom vzťahu vystupuje v pozícii spotrebiteľa a prináleží mu ochrana patriaca spotrebiteľovi v zmysle zákonných ustanovení - žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania, žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, v zmluve bol špecifikovaný svojim menom, priezviskom, rodným číslom, bydliskom. Súd mal za to, že žalobca ako dodávateľ, zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával. Vyhádzaľ jednak z toho, že zmluvná pokuta je súčasťou formulárovej zmluvy a jednak z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní. Súd mal za to, že v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam.

Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluvách o poskytovaní verejných služieb, týkajúce sa zmluvných pokút považuje súd za neprijateľnú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, muselo by ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, a teda zmluva by nemala byť výrazne v neprospech jedného účastníka. Tak, ako je dojednaná zmluvná pokuta v zmluvách o poskytovaní verejných služieb, ju považuje súd za neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Dodávateľ vôbec nerozlišuje akú cenu služieb spotrebiteľ

nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Uvedené nereparuje ani skutočnosť, že v prípade ak k porušeniu povinnosti spotrebiteľom dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať nakoľko do tohto obdobia (do posledných šiestich mesiacov) je zmluvná pokuta rovnaká a nerozlišuje akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Súd taktiež prihliadal k ostatným podmienkam zmluvy, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Hoci žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho o aký typ zmluvy podľa Občianskeho zákonníka ide, časť zmluvy o poskytovaní služieb predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je súčasne viazanou zmluvou k zmluve o poskytovaní verejných služieb. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta však súbežne neprímerane ukracuje spotrebiteľa.

Tak, ako bolo dohodnuté znenie zmluvnej pokuty, vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitost' dohody o zmluvnej pokute. Takúto neurčitost' znamená aj nejednoznačnosť vyjadrenia toho, ktoré porušenie zmluvnej povinnosti znamená nárok na zmluvnú pokutu v uvedenej výške. Treba pritom podotknúť, že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na strane žalovaného je spotrebiteľ, ktorý má stále slabšie postavenie oproti druhej strane, na ktorej vystupuje dodávateľ, ktorý koná svoju činnosť v rámci svojho podnikania a má k dispozícii, okrem financií aj ľudí s právnickým a ekonomickým vzdelaním. V danom prípade žalobca pre prípad porušenia zmluvných podmienok dojednal ako sankciu zmluvnú pokutu v celkovej sume 180 eur. V konkrétnom prípade však žalovaný porušil povinnosť - nezaplatil cenu poskytnutých služieb včas a riadne vo výške 89,66 eur, s tým, že žalovaný na pokus o pokonávku zo strany žalobcu reagoval tak, že túto dlžnú cenu dodatočne zaplatil. Nakoľko zmluvná pokuta podstatne prevyšuje záväzok žalovaného súd mal za to, že takto určená výška zmluvnej pokuty je v rozpore s dobrými mravmi (ide o neprímerane vysokú zmluvnú pokutu), preto súd žalobu zamietol, nakoľko v prípade jeho vyhovievania by nielen porušil zákon, princípy súkromného práva ( princíp proporcionality ), ale došlo by tak aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii. Z neplatnej zmluvnej podmienky teda nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Preto súd žalobu o plnenie zmluvnej pokuty spolu s príslušenstvom zamietol v celom rozsahu.

Na záver súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalobca svoj nárok na zmluvnú pokutu nedoložil ani relevantným dokladom - napr. faktúrou, hoci v zmysle všeobecných podmienok ako aj podľa zákona o elektronických komunikáciách by mal účastník uhrádzať platby až na základe predloženej faktúry. Aj z tohto dôvodu súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Platí, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a naopak, žalovaný má plný úspech, ak je návrh zamietnutý. Návrhom je to, čoho sa žalobca v návrhu domáha (predmet sporu). Žalobcom uplatnený nárok predstavuje suma 180 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobcu predstavuje priznaná suma 0 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 0 %. Úspech žalovaného predstavuje časť žalobného návrhu, ktorá bola súdom zamietnutá, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 100 %. Čistý úspech žalovaného teda predstavuje 100 %. Súd úspešnému žalovanému priznal trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške spolu 293,85 eur za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia podľa §13a ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; 1x účasť na pojednávaní podľa § 13a ods. 1 písm. d) cit. vyhlášky), každý úkon á 18,26 eur (§10 ods. 1 tarify), ďalej 2x režijný paušál vo výške 8,39 eur (§16 ods. 3 tarify); ďalej cestovné náhrady (podľa § 15 ods. 1 písm. a) cit vyhlášky, podľa ktorého advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy) a to za účasť na pojednávaní dňa 28.04.2015 vo výške 100,75 eur /30,98 eur (5,6 x 4,56 x 1,213) + 69,77 eur (456 x

0,153)/ a náhradu za stratu času (podľa §17 citovanej vyhlášky, podľa ktorej pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu) za účasť na pojednávaní dňa 28.04.2015 za 10 začatých polhodín v sume 13,98 eur za každú začatú polhodinu t.j. 10 x 13,98 eur, t.j. spolu 139,80 eur. Súd žalovanému nepriznal cestovné náhrady v plnom rozsahu, nakoľko mal za to, že podľa dostupných zdrojov vzdialenosť medzi Bratislavou a Martinom je 228 km (spolu tam aj naspäť 456 km), podľa dostupných zdrojov priemerná cena PHM (diesel) dňa 28.04.2015 bola 1,213 eur za 1 liter, zároveň náhradu za stratu času priznal žalovanému len za 10 začatých pol hodín, mal za to, že vzhľadom na vzdialenosť medzi Martinom a Bratislavou, ktorá je 228 km jedna cesta trvá okolo 150 minút- dve a pol hodiny. Žalovaný resp. jeho právny zástupca nepreukázal, žeby cesta medzi Bratislavou a Martinom trvala dlhšie ako dve a pol hodiny. Súd môže priznať iba účelne vynaložené náklady, ktoré sú podľa názoru súdu vo výške 293,85 eur. Priznané trovy konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanému do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, dvojmo (§ 204 ods. 1 OSP).

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.